

Nr 271.

Av herr **Ström, Torsten**, och herr **Domö**, i anledning
av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till
sjömanshusen m. m.

Det i propositionen nr 210 framlagda förslaget till omorganisation av sjömansinstitutionen innebär bland annat, att av nuvarande 47 sjömanshus icke mindre än 17 skola indragas. Härigenom vill man vinna en koncentration av sjömanshusens verksamhet. De föreslagna indragningarna skulle utgöra ett steg i riktning mot en allt starkare centralisering på ifrågavarande område och sålunda förverkliga de strävanden, som hittills trots upprepade förslag icke vunnit riksdagens gillande. Även om vissa organisatoriska fördelar skulle vara förenade med en koncentration, är det givet, att en så vittgående förändring som den nu föreslagna i den sedan lång tid tillämpade organisationen måste medföra vissa olägenheter. De nuvarande organisatoriska anordningarna äro ju intimt anknutna till de lokala förhållandena å respektive orter och ingå såsom ett led i sjöfartens och näringslivets institutioner därstädes. Det är visserligen sant, att omfattningen av de ifrågavarande sjömanshusens verksamhet, sedd i förhållande till verksamheten vid samtliga sjömanshus i landet, är av jämförelsevis ringa betydelse. Men detta utesluter ej, att de mindre sjömanshusens tjänster äro av stor vikt för deras respektive verksamhetsområden. Direktionerna för de flesta till indragning föreslagna sjömanshusen ävensom magistraterna och stadsstyrelserna å respektive orter hava ock ställt sig avvisande till indragningstanken. Då det icke kan anses oberättigat, att hänsyn tages till de sålunda från lokalt håll framförda önskemålen, har det syntts oss vara en rimlig begäran, att indragningsförslaget jämkas på det sätt, att åtminstone de sjömanshus, som önska fortsätta sin verksamhet och kunna göra detta utan anspråk på ökade bidrag från staten eller sjömanshuskassorna, skola erhålla möjlighet därtill. Att denna tanke ej varit främmande för de sakkunniga, som utarbetat det föreliggande förslaget, framgår av följande, ur propositionen (sid. 20) hämtade referat av de sakkunnigas promemoria.

»Ytterligare framhålla de sakkunniga, att om — i trots av de skäl, som ansetts motivera en centralisering av sjömanshusen i åtminstone här föreslagen omfattning — det likväl skulle av den ena eller den andra anledningen befinnas kunna ifrågakomma att bibehålla något av de till indragning föreslagna sjömanshusen, ett dylikt bibehållande icke under några förhållanden borde få föranleda ökade kortnader för vare sig statsverket eller sjömanshuskassorna. En oeftergivlig förutsättning för någon dylik jämkning i den framlagda organisationsplanen — en jämkning, vilken emellertid bestämt frånråddes — borde sålunda vara, att därav föranledda kostnader bestredes

i särskild ordning och då förslagsvis genom att vederbörande stad, vars intressen kunde förmenas vara av frågan berörda, påtog sig dessa kostnader under villkor, som prövades vara betryggande för arbetsuppgifternas behörliga utförande.»

Nu antydda jämkning torde icke lägga hinder i vägen för de i propositionen i övrigt ifrågasatta förändringarna beträffande sjömanshusen. Givetvis föranleder en utökning av den tilltänkta organisationen med ett antal sjömanshus vissa ändringar i de uppdragna riktlinjerna, men dessa ändringar torde bli jämförelsevis obetydliga, då kostnadsramen icke nämnvärt skulle rubbas. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de föreskrifter, som finnas erforderliga för genomförande av den ifrågasatta jämkningen.

Åberopande det anförda får vi hemställa,

att riksdagen ville besluta, att sjömanshus, som enligt propositionen nr 210 skulle indragas, må bibehållas under förutsättning, att därav icke föranledes ökade kostnader för statsverket eller sjömanshuskassan.

Stockholm den 22 mars 1938.

Torsten Ström.

Fritiof Domö.
